

Το διδακτέο και το διδακτό στο Εσπερινό Σχολείο.

**Η πρακτική της εξ αποστάσεως διδασκαλίας
της Κοθρά Γεωργίας,
φιλόλογου**

**«Πάντες ἄνθρωποι τοῦ
εἰδέναι ὀρέγονται
φύσει»**

Αριστοτέλης, Μετά τα Φυσικά Α΄

Φυσική έφεση για γνώση έχουν και οι μαθητές του Εσπερινού Γυμνασίου Γρεβενών. Και, ενήλικες, διαβαίνουν το σκαλοπάτι του σχολείου, με την αίσθηση πως είναι **ανάγκη** για αυτούς η νέα αρχή γνώσης και κοινωνικότητας.

Οι άξονες της διδακτικής μου πράξης:

1. το **διδακτέο**: τι είναι ανάγκη να διδαχθεί;
2. το **διδακτό**: τι μπορεί να διδαχθεί;

Το διδακτέο:

ό, τι είναι αναγκαίο να διδαχθεί ο μαθητής ενός πρωινού σχολείου, αυτό είναι αναγκαίο να διδαχθεί και ο μαθητής του εσπερινού. Η διαφορά έγκειται στο ποσό και το ποιόν της ακριβούς γνώσης, μέρη τα οποία ζυγίζονται σε αναλογία συμβατή με τις δυνατότητες πρόσληψης της γνώσης από τον κάθε ένα μαθητή του εσπερινού.

Γιατί ο καθένας έχει τις προσωπικές του συχνότητες
« κάτι απίστευτες αντένες», όπως ορθά γνώριζε και
ο ποιητής Κώστας Καρυωτάκης.

Το διδακτό:

από την επίσημη σχολική διδακτέα ύλη
το μέρος εκείνο που είναι οργανωμένο
σε ακριβές σχέδιο μαθήματος και
ευπροσάρμοστο στη δεκτικότητα του
μαθητή του εσπερινού σχολείου, αυτό
είναι ικανό να διδαχθεί.

Η πρακτική μου

A. Ασύγχρονη διδασκαλία: αναρτήθηκαν μαθήματα στην ψηφιακή τάξη στο [χαρτοφυλάκιο](#).

Κάποια από τα μαθήματα αυτά αναρτώνταν παράλληλα και στο ιστολόγιο [ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ](#).

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ

Οι μαθητές του Εσπερινού Γυμνασίου Γρεβενών δημιουργούν.

- ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Επέφεραν: 1. Εναλλακτική σύνδεση.

Οι μη εγγεγραμμένοι μαθητές στην ψηφιακή τάξη του σχολικού δικτύου, εργαζόμενοι ,και μάλιστα σε δουλειές μακρινές εκτός νομού, εισέρχονταν εύκολα στο ιστολόγιο.

2. Εναλλακτική μορφή μάθησης

Η δομή του ιστολογίου κίνησε στους μαθητές πρώτα την περιέργεια και μετά την αίσθηση πως είναι δικό τους. Έλαβε δηλαδή την αποδοχή ως μία χαριτωμένη σελίδα, με γράμματα, χρώματα, σχέδια, εικόνες και ήχους, ως πολυσχιδής ιστοχώρος **φιλοξενίας** της δικής τους ανάγνωσης και μάθησης.

3. Ελεύθερο κάλεσμα των μαθητών

« Δείτε, ακούστε, νιώστε! Σκεφτείτε, γράψτε! Τα γράμματα δικά σας, η αξία δική σας! Όστις θέλει...»

Η παραπάνω **πυξίδα** διδασκαλίας μου πλησίασε ήσυχα τους ενήλικες εργαζόμενους μαθητές στις δύσκολες ώρες του προσωπικού τους χρόνου και αγώνα.

Παράδειγμα πρώτο:

η δύναμη της εικόνας

Β Γυμνασίου. Μεσαιωνική ιστορία.

Η γυναίκα στο Βυζάντιο.

Η γυναίκα στο Βυζάντιο.

Άσκηση γραπτή:

Αφού μελετήσετε το γραπτό και οπτικό υλικό που σας δίνεται παρακάτω, να εκφράσετε ελεύθερα την άποψή σας ως προς τους ρόλους της γυναίκας στην καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο. Να εξηγήσετε με κριτική σκέψη τις εντυπώσεις σας εστιάζοντας σε ό, τι σας κινεί περισσότερο το ενδιαφέρον.

[Η γυναίκα στο Βυζάντιο.](#)

Παράδειγμα δεύτερο:

η δύναμη του βιώματος

Ομήρου Ιλιάδα. Χ 247-394

« Έκτορας, ελεύθερος ηττημένος »

« Έκτορας, ελεύθερος ηττημένος»

Θέμα εργασίας:

Στους στίχους της Ιλιάδας του Ομήρου X 247-394 ο Έκτορας, στη μονομαχία του με τον Αχιλλέα, του απευθύνει τον λόγο πέντε φορές, έως ότου ηττάται από τον Αχιλλέα και ξεψυχά.

Στους πέντε αυτούς λόγους του υπερασπιστή της Τροίας, να δείτε βήμα- βήμα τη μορφή του κινούμενοι στο σχήμα: **χαρακτήρας - χρέος** . Ανιχνεύστε δηλαδή, στίχο προς στίχο, τις δύο όψεις του ήρωα, τον **πολιτισμό του ανθρώπου** από τη μια και το **ήθος** και την **ψυχή του μαχητή** για την προστασία της πατρίδας του από την άλλη. Δείτε κριτικά πώς οι όψεις αυτές σχεδιάζονται αρμονικά πάνω στο πρόσωπο τον Έκτορα. Και αναρωτηθείτε:

« ποιος είναι ο Έκτορας ; Ο ηττημένος από τον Αχιλλέα ή ο νικητής της τιμής; »

Τις σκέψεις σας μπορείτε να τις απλώσετε ελεύθερα και ως τις μέρες μας, σκέψεις που να μην αφορμώνται μόνο από τις μάχες των πολέμων αλλά και από τις καθημερινές μάχες της ζωής. Γύρω μας δηλαδή υπάρχουν «Έκτορες»; **Η αξία του Έκτορα είναι αξία μαχητή; Τι κι αν ηττάται; Όποιος ηττάται, δεν τιμάται; Και ο πολεμιστής της ζωής δεν έχει και αυτός την τιμή του; Σκεφτείτε το...**

[« Έκτορας, ελεύθερος ηττημένος »](#)

Παράδειγμα τρίτο.

Η δύναμη της οθόνης:

ντοκυμαντέρ, μουσική, θέατρο, τραγούδι.

Οικοδομικό έργο του Ιουστινιανού

Στο τρίτο παράδειγμα , είναι εντυπωσιακό
πώς έδρασαν προς τον μαθητή οι **εικόνες** , τα
βίντεο, τα **ηχητικά** μέρη: όχι ως ένα απλό
συμπληρωματικό μέρος του βιβλίου αλλά
ως ένα **αυτόνομο** μέρος της γνώσης.

Κάποια κτίσματα, για παράδειγμα, του Ιουστινιανού, ο μαθητής τα είδε λίθο προς λίθο. Αυτός ο μαθητής, που γνωρίζει τη δουλειά της οικοδομής, γνωρίζει τώρα και τα έργα του βυζαντινού τεχνίτη!

B. Η σύγχρονη διδασκαλία μέσω cisco webex.

Η τεχνική της παρουσίασης powerpoint

Η διδασκαλία μου ήταν γραμμένη σε ppt.
Έκαστο ppt ανά ώρα και μάθημα. Αυτό
μοίραζα (share) στους μαθητές μου στην
οθόνη cisco webex.

Οι άξονες καθεμίας παρουσίασης ήταν:

- ❖ **το ακριβές**
- ❖ **το παράδειγμα**
- ❖ **η άσκηση**

BE SPECIFIC

Η θεωρία της παρουσίασης (ppt)

- ❖ η θεωρία ενός μαθήματος, είτε επαναληπτική είτε νέα, έχρηζε γραπτής ακρίβειας μπρος στην οθόνη , ώστε να γίνει εύληπτη από τους μαθητές.
- ❖ ανά διαφάνεια υπήρχαν και συγκεκριμένα παραδείγματα της θεωρίας αυτής.

Οι ασκήσεις της παρουσίας (ppt)

Σε καθεμία διαφάνεια ήταν γραμμένη μία άσκηση .Μαζί με την αργή, σταθερή ανάγνωσή μου αυτών, ο σκοπός μου ήταν οι μαθητές να εστιάζουν στο ζητούμενο της άσκησης.

Συμπεράσματα

Η οθόνη:

α) είχε το χαμόγελο και τη **φιλία** μαθητών κοινωνικών.

β)

❖ είχε την **διαλεκτική** μέθοδο, μετρημένη όμως, κυρίως σε κάποια άσκηση. Όταν , για παράδειγμα, οι μαθητές μου έγραφαν την απάντηση της άσκησης στο chat, τότε ρωτούσαν εάν αυτή ήταν ορθή ή όχι.

❖ στο chat πάλι εγώ τους έγραφα τον έπαινο ή τη διόρθωση της απάντησης και την αντίστοιχη σωστή, με προφορικές εξηγήσεις.

γ) λειτούργησε ως «**πίνακας**».

Οθόνη-Πίνακας

Η οθόνη βέβαια δεν έχει το εύρος και την ταχύτητα της εξάσκησης που παρέχει ο πίνακας του σχολείου. Η εστίαση όμως σε μία σελίδα γνώσεων ή ασκήσεων είναι μία λειτουργία της οθόνης, η οποία δίνει στον μαθητή τη δυνατότητα συγκέντρωσης.

Ο κύκλος με τη λεπτομέρεια.

Στον πίνακα του σχολείου ο καθηγητής, παραδίδοντας το μάθημά του, συχνά επιμένει σε έναν κανόνα γνώσης. Κάθε ένας κανόνας, για να υπάρξει, έχει τη δική του λεπτομέρεια, η οποία πρέπει να γίνει κατανοητή στον μαθητή. Για τον λόγο αυτό, ο καθηγητής με αυτή τη λεπτομέρεια αρχίζει και σε αυτήν επιστρέφει, με παραδείγματα.

Κάτι παρόμοιο δύναται να συμβαίνει και στην οθόνη. Και με το ίδιο αποτέλεσμα. Όταν, δηλαδή, στη σελίδα της οθόνης, **εστίαζα** στον κανόνα και τη λεπτομέρειά του, και μάλιστα **επαναληπτικά**, ο μαθητής κινούσε τον νου του στον κύκλο αυτό.

Focus

5. Εκ των πραγμάτων κρίνω πως η διδασκαλία στην οθόνη δεν είναι μία μορφή στιγμιαίου αυτοσχεδιασμού. Είναι μεν εκπόνημα ψηφιακό, το καλό αποτέλεσμα όμως αυτού έχει έναν άλλον αναγκαίο όρο.

Ο αναγκαίος όρος

κατά τη γνώμη μου, είναι η ιδέα πως η τεχνολογία είναι μόνο ένα εργαλείο. Δεν είναι άλλο παρά ένας αγωγός που δίνει το πράσινο φως σε μία **πρότερη** γεωμετρημένη διδακτική.

